

LÄRARHANDLEDNING FÖR BURTIL VON MAGICA - FÖRSTA SOMMAREN

Skriven av Sofia Holmberg

FÖRFATTARE

Sofia Holmberg är författare, dramatiker och utbildad skådespelare. Hon är uppvuxen i Göteborg och bor idag i Bovallstrand. Hon skapar fantasifulla berättelser där humor, magi och äventyr står i centrum. B*urtil Von Magica – Första sommaren* utspelar sig på Marstrand och är en del av hennes växande bokserie för yngre läsare.

OM BOKEN

Burtil von Magica – Första sommaren handlar om trollkarlen Burtil och hans bästa vän Professor Patron och deras händelserika sommar på Marstrand. Burtil längtar efter spektakulära äventyr, medan professorn helst vill undersöka. Tillsammans hamnar de i en rad tokiga och magiska situationer – bland annat ett glassäventyr och en dramatisk båttur.

Den här handledningen är framtagen utifrån boken och följer dess berättelse, figurer, återkommande uttryck och faktainslag. Den är tänkt som ett flexibelt stöd: välj de delar som passar gruppen och den tid ni har.

Inledning

Arbetsgång

Centrala teman

Kapitel 1–5

Avslutning

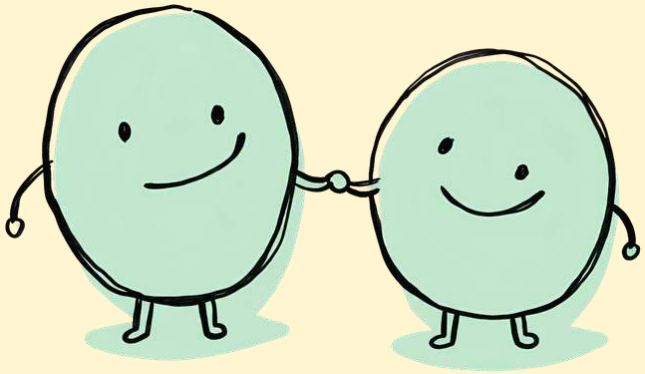

Förslag på arbetsgång

1. Före läsningen: *Titta på titel och omslag. Vad tror ni den handlar om? Vad kan en trollkarl göra på sommaren? Vad tror eleverna att ”Första sommaren” syftar på? Samla förutsägelser.*

2. Under läsningen: *Läs högt, växelläs eller låt eleverna läsa själva eller i par.*

3. Efter hela boken: → *Se sidorna med: Frågor för hela boken, centrala teman, Heta stolen osv.*

CENTRALA TEMAN

Vänskap och olikheter

Burtil och Professor Patron är väldigt olika. Burtil är spontan, äventyrlig och känslostyrd, medan professorn gärna undersöker, mäter och försöker förstå. Trots olikheterna fungerar de bra tillsammans.

Att samtala om:

- *Vad skiljer Burtil och professorn åt?*
- *Vad har de gemensamt?*
- *Hur hjälper deras olikheter dem?*
- *Vad är viktigt för att vara en bra vän?*

Heta stolen (om vänskap)

Låt eleverna sitta i en ring. Läs upp ett påstående i taget. Eleverna tar ställning genom att byta plats, ställa sig upp eller visa ja/nej med exempelvis tummen. Det finns inga rätt eller fel svar. Uppmuntra eleverna att berätta varför de tycker som de gör.

Påståenden

- En bra kompis måste tycka om samma saker som jag.
- Man kan vara bästa kompis med någon som är väldigt olik en själv.
- En bra kompis ställer alltid upp.
- Det är okej att bli arg på sin kompis.
- Man måste kunna lita på sina kompisar.
- En bra kompis säger ifrån när något är fel.
- Det går att bli sams efter ett bråk.
- Man kan ha flera bästa kompisar.
- En bra kompis behöver inte alltid förstå hur man känner.
- Ibland behöver man göra saker på sin kompis sätt.
- Det är viktigt att kunna skratta tillsammans.
- En vänskap blir starkare när man klarar av saker tillsammans.

När saker inte blir som man tänkt sig

Burtil har ofta en tydlig bild av hur ett äventyr ska bli. Men glassar, båtturer, regn, krabbor och födelsedagar blir inte alltid riktigt som han tänkt sig.

Prata om:

Hur reagerar Burtil när något går fel?
Kan något oväntat bli bättre än det man hade planerat?
Hur förändras situationerna i berättelsen?
Har du varit med om något som blev helt annorlunda än du tänkt dig?

Skriv vidare

·Berätta om en gång då något blev helt annorlunda än du tänkt dig.

KAPITEL

Kapitel 1 – Glassäventyret

Burtil och professorn ska köpa glass vid kajen. Burtil vill ha flera kulor balanserade i ett högt torn. En fiskmås blir intresserad av glassen och försöker få tag i den. När professorn försvinner blir Burtil misstänksam och börjar förhöra fiskmåsen. En trollformel gör att fiskmåsen börjar tala, men svaret blir poesi. Till slut hittar Burtil professorn under ett träd med lemonad.

Frågor:

Vilken glass vill Burtil ha?
Vad gör fiskmåsen när den får syn på glassen?
Vad händer när Burtil trollar?
Var hittar Burtil professorn någonstans?
Om du fick välja en glass, vilken?

.

Kapitel 2 – Skepp o skoj!

Burtil vill absolut åka ångbåt medan professorn helst håller sig på land. När båten kommer ut på öppnare vatten blir vågorna större och Burtil blir sjösjuk. Professorn börjar i stället observera vågorna och försöker hitta samband mellan vågrörelser, båtens lutning och antalet svängar. När Burtil använder sin magi för att få sjösjukan att försvinna blir resultatet att passagerarna färgas gröna. En stor våg avslutar äventyret och de når land igen.

Frågor:

Varför vill Burtil åka ångbåt?
Vad händer när båten kommer ut på havet?
vilken färg blir människorna på båten?
Skulle du vilja åka med på båten, varför eller varför inte?

Kapitel 3 – Regnrabalder

En solig sommardag börjar med spel på bryggan men övergår i regn. Burtil blir först besviken, medan professorn samlar regndroppar och studerar dem. När Burtil försöker stoppa regnet börjar det snöa mitt i sommaren. Till slut förvandlas regnet till en lek: de hoppar i vattenpölar, gör regnmusik och bygger barkbåtar. Avsnittet slutar med att solen återvänder.

Frågor:

Varför blir inte Burtil glad när det börjar regna?
Vad händer när Burtil försöker trolla?
Vad hittar Burtil och professorn på när det regnar?
Vad tycker du om att göra när det regnar ute?

Kapitel 4 – Sommardoppet

Burtil vill bada och beskriver badet som en stor prövning. Professorn är mer försiktig och tycker om att mäta vattentemperaturen. Burtil hoppar i, upptäcker livet under ytan och möter en krabba som nyper honom. När han försöker trolla bort krabban blir det i stället ännu fler krabbor. Professorn föreslår att Burtil ska prova att trolla baklänges. Det fungerar, och till slut simmar de tillsammans och skrattar åt upplevelsen.

Frågor:

Vad vill Burtil göra?
Burtil tycker det är lite läskigt att hoppa i vattnet. Kan man vara modig fast man är rädd?
Vad upptäcker Burtil under ytan?
Tycker du om att bada, vad är det bästa med att bada?

Kapitel 5 – HIPP HURRA!

Burtil fyller år och har mycket höga förväntningar. Professorn försöker baka en tårta med en tårt-bakar-mackapär, men grädde och serpentiner hamnar över hela lyan. En ballongförsäljare kommer med ballonger och börjar prata med professorn om ballongers egenskaper. Burtil känner sig bortglömd. När ballongerna smäller blir stämningen först ännu sämre, men ballongförsäljaren berättar om tidigare märkliga kalas och får alla att börja skratta. Burtil hittar tillbaka till sin glädje och använder magi för att ordna tårtan och festen.

Frågor:

Vems födelsedag är det?
Varför blir Burtil ledsen?
Vad får Burtil att börja skratta igen?
Hur skulle ditt drömkalas se ut?

Frågor för hela boken

·Hur skulle du beskriva Burtil?
·Hur skulle du beskriva Professor Patron?
·Vilken händelse är mest ”spektakulär” enligt dig?

Efter läsningen

• En sak jag minns tydligt från boken är…
• Det roligaste ögonblicket var…
• Burtil och professorn är olika eftersom…
• En sak jag lärde mig är…
• Om jag fick följa med på ett nytt äventyr…

Förslag på avslutande klassdiskussion

Låt eleverna placera de fem huvudavsnitten på en linje från ”mest kaotiskt” till ”mest lugnt”.
Be dem sedan motivera sina val med händelser ur texten. Avsluta med frågan: Vad tror ni gör att Burtil och professorn fungerar så bra som vänner, trots att de ofta vill helt olika saker? Detta öppnar för samtal om olikheter, humor, tålamod och samarbete.

Ordförråd och läsförståelse

Bokens avslutande trollkarlsordbok förklarar bland annat spektakulärt, magnifikt, aerodynamisk luftteknik, mackapär, positivhalare, reling, snirklig, kryptisk, variabler, entusiasm, omfång, ljuvlig, konstatera, analysera, prydligt och stuprör.

Skådespelaren Marcus Frahm spelar karaktären Burtil Von Magica

Visste ni att?

Boken började faktiskt som teaterföreställningar på Marstrand.

Avslutande lärartanke

Bokens tydliga styrka som högläsnings- och samtalsbok ligger i mötet mellan Burtils stora känslor och professorns sakliga kommentarer. Eleverna kan därför arbeta både med vad som faktiskt händer i berättelsen och med hur en berättelse skapar humor: överdrift, upprepning, kontraster, oväntade resultat och återkommande uttryck. Den avslutande faktadelen och trollkarlsordboken ger dessutom naturliga övergångar till ordförråd, faktaläsning och eget skapande.